

A Régi idők focijától a Góóól szériáig 1.rész

2012 január 01. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

nincs értékelve

Még

Mérték

Menekülés a győzelembe, Katicák, Régi idők focija. Ugye, hogy ismerős a felsorolás? Az FFT különkiadásában összegyűjtött néhányat a legismertebb itthon is játszott focis filmekből.

Menekülés a győzelemben (1981)

A maga kategóriájában valószínűleg legjobb, és legismertebb alkotás 1981-ben került a mozik képernyőjére, és már a szereplőgárda alapján nyilvánvaló volt, hogy John Houston műve még sokáig megmarad a nézők emlékezetében: a Menekülés a győzelemben olyan sztárok szerepelnek, mint a nyolcvanas-kilencvenes évek egyik legnagyobb filmcsillaga, Sylvester Stallone, a kétszeres Oscar-díjas Michael Cane vagy színházi múlttal is rendelkező Max von Sydow.

Az említett színészekon kívül egykori labdarúgók is feltűnnek a képernyőn, a filmben végig kiemelt szerepe van Pelének, rajta kívül pedig Bobby Moore, Osvaldo Ardiles és Egervári Sándor sem marad jelenet nélkül. Ezek után könnyelműen mondhatnánk, ilyen gárdával nem lehet mellényúlni, az igazi sikert azonban az apró részletek, és a gördülékeny cselekményvezetés hozta meg a filmnek.

A II. világháború idején játszódó történet azzal veszi kezdetét, hogy a tábor vezetője, Karl von Steiner hadnagy (Max von Sydow) felfigyel néhány ügyes játékosra a vegyes nemzetiségű rabok között, majd elhatározza, hogy megszervez egy futballmeccset a rabok és a táborban működő náci katonák között. A játékosok hamarosan megkezdik az edzéseket, a csapathoz egyre többen csatlakoznak, vannak azonban olyanok, akik a nagy ramazurit inkább szökésre akarják felhasználni.

Majdnem így történt – akár oda is vészhetnénk rögtön a cím alá, mert jó hollywoodi mintára persze happy end a mozi vége, a valóságot azonban sok helyen elferdíti: a kijevi Dinamo és Lokomotiv játékosából összeállított FC Sztart eredetileg 1942. augusztus 9-én másodszor is legyőzte a német légiere katonáiból verbuvált csapatot, a győzelem ára azonban dicsőség helyett munkatábor, elismerés helyett irigység okozta bosszúállás lett.

A kijevi Zenti Stadion előtt 1971-ben szobrot állítottak a munkatáborban elhalálozott játékosok emlékére, tíz évvel később pedig már a legendás Sztart nevét viselte a pálya. Majdnem ezzel egyidejűleg készült el a Menekülés a győzelemben, amelynek legtöbb részletét az MTK Hungária körüli pályáján forgatták: a lepusztult külső ugye eleve adott volt, a modernebb időkre utaló hirdetések pedig óriási molinókkal takarták el, így megszületett a tökéletes helyszín.

A John Houston által rendezett 116 perces amerikai film a legismertebb, amely nagyjából bemutatja az 1942-es eseményeket, de nem az egyetlen, merthogy ezen kívül két alig ismert ukrán, a Harmadik féldél és a Halálos mérkőzés, valamint egy magyar és egy amerikai film is ugyanezt a témát dolgozta fel, persze messze nem ekkora szirénával maga mögött.

6:3 avagy, játszd újra Tutti (1998)

A legendás partira igen, a körülötte lévő felhajtásra azonban még az is nehezen emlékszik vissza, aki már élt 1953. november 25-én, és mondjuk délután négykor, egy pofa sörrel a kezében kényelembe helyezte magát kedvenc foteljében. Tímár Péter mindezt, és még ettől is többet megmutat a 6:3 avagy, játszd újra Tutti című filmjében; élethen megelevenedik a magyar labdarúgás legszebb időszaka, a korszak hangulata, az emberek szenvedélyessége, egy kis bohóckodással kiegészítve.

A rendező nem is találhatott volna jobb főszereplőt Eperjes Károlynál, aki magától értetődő természetességgel játssza el a régimódi főhőst, lépéseivel tulajdonképpen egy percig nem hagyja unatkozni a nézőt. Azt mondják, amúgy is rá volt írva ez a szerep, úgyhogy még csak nagyon produkálnia sem kellett magát a nézők kedvéért.

Már mindenki az angol-magyar meccsre készült, amikor valahol a Bakáts téren megjelenik egy magát csak Tuttinak nevező fura szerzet, majd rögtön sokak szórakozását elrontja azzal, hogy előre bekiabálja a gólokat. Hamarosan került száguldás veszi kezdetét, Tutti és a jobb családból származó, mégis utcaseprőként dolgozó Helén (Szalay Kriszta) előbb egy közeli kocsmába mennek meghallgatni Szepesi György tudósítását, majd egy élelmiszerboltba és egy rozoga borbélyműhelybe keverednek, de sehol sem tudnak megragadni, mivel Tutti mindenhol titra megmondja a következő eseményeket.

A rohanás ezután folytatódik, miközben a meccs javában tart, a főhős pedig bárhova téved, egyfolytában kalamajkába keveredik, mindenhol provokátornak vagy elmebetegnek gondolják. A meccs végeredményét csak Tutti tudja, különös személyét azonban az okosok sem tudják mire vélni.

A kilencven perces játékfilm kellemes kikapcsolódást nyújt az idősebb és fiatalabb generációnak, eltekintve a kritikusok által kiszűrt apróbb hibáktól (akkoriban a budapesti utcákon kockaköbörkolat volt, és nem aszfalt, vagy a korszerű utcafény helyett még csak izzólámpákkal tudtak világítani), a film hiteles képet fest a régi időről.

Régi idők focija (1973)

Sándor Pál burlesztálya a Játszd újra Tuttinál is maradandóbb nyomot hagyott a hazai filmtörténelemben, mi több, mára igazi kultuszt alakított ki maga körül. Kötelező darab még azok számára is, akik amúgy nem szeretik különösebben a labdarúgást, mivel kritikus szemmel nézve fontos darabja a hazai mozi történelmének, és elképzelhető, hogy a képsorok hatására a legkitartóbb fociutálók is valamelyest megszeretik a sportágot.

A történet a harmincas évek Budapestjén játszódik, a főszereplő az a Minarik Ede (Garas Dezső), akinek egyetlen éltetője a labdarúgás, még házasságát is hajlandó lenne feláldozni azért, hogy a Csabagyöngye SC feljusson a legfelsőbb osztályba. A szegény mosodás jól hangzó tervet azonban számtalan akadály nehezíti, a csapat nem dúskál a javakban, így Minarik Ede hamarosan kénytelen lesz megválni a remélt bajnokcsapat játékosaitól.

Kell egy csapat! – ez a film egyik sokat ismételt szállóigéje, amit ma is sok helyen ellőnek különböző kampánybeszédekben, vagy pusztán iránymutatásként, de csak kevesen tudják, hogy valójában honnan ered. A Régi idők focija jelentőségét mutatja, hogy a világhíró George Clooney is innen merítette az ihletet a Bűrfek (2008) című filmjéhez, az amerikaiak azonban aligha tudják, hogy a valódi sztoriban gömb alakú laszti pattog, és nem tojás...

folytatjuk...

fourfourtwo.hu - Tóthpál Zoltán

Ajánló